

อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ มาตรการส่งเสริม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ เวลา ๑๕.๑๕ - ๑๖.๐๐ น.

ณ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี

วิทยากร ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์
- ผู้อำนวยการ สมศ.

ดำเนินรายการ คุณวิศาล ดิลกวณิช
คุณสุนทรี อรรถสุข

สรุปสาระการสนทนารายการป้ายนี้มีคำตอบ

๑. เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามพัฒนาแนวคิดมาอย่างไร

ผอ.สมศ.: เกณฑ์ทั้งหมดพัฒนาขึ้นมาจากคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกจากทั้ง ๓ ระดับ และมีคณะกรรมการบริหาร สมศ. กำกับการดำเนินงานในภาพรวม โดยมีแนวคิด ๓ ประการคือ ลดภาระ สร้างสรรค์ กลยัตินมิตร “ลดภาระ” เนื่องจากตัวบ่งชี้ทั้งสองรอบที่ผ่านมามีจำนวนมาก มีความซ้ำซ้อนกับการประเมินภายใน สำหรับรอบสามนี้การประเมินภายในจะเน้นไปที่ Input และ Process การประเมินภายนอกจะเน้น Output กับ Outcome และ Impact จึงได้ตัดตัวบ่งชี้ที่ทับซ้อนออก โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่ต้องได้รับการประเมินจาก ๓ หน่วยงาน คือ สกอ. ก.พ.ร. และ สมศ. ในรอบสามตัวบ่งชี้ลดลงมากเพราะใช้ตัวบ่งชี้อยู่ร่วมกัน และในส่วนของ ก.พ.ร. ประเมินเพิ่มเพียงไม่กี่ตัว โดยจะใช้ผลรวมกันกับ IQA และ EQA “สร้างสรรค์” คือ การประเมินแล้วให้มีความต่างได้ เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีลักษณะเฉพาะ ก็คือ อัตลักษณ์ เป็นการไม่ใช้ไม้บรรทัดเดียววัดผลสถานศึกษาทุกแห่ง “กลยัตินมิตร” คือ การเป็นมิตรแท้ บอกความจริง บอกสิ่งที่ดีและแนะนำสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกับสถานศึกษา เพื่อที่จะให้นำไปพัฒนาให้ดีขึ้น

๒. การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามมีตัวบ่งชี้ ๓ มิติคืออะไร และประกอบด้วยอะไร

ผอ.สมศ. : มิติที่ ๑ คือ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน เป็นตัวบ่งชี้ที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและจำเป็น และต้องปฏิบัติให้ได้ ซึ่งได้มาจากสองรอบที่ผ่านมา โดยนำตัวบ่งชี้ที่สำคัญ เป็นตัวบ่งชี้ที่หนึ่ง หากมีการปรับเปลี่ยนจะแจ้งให้สถานศึกษาทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ ปี ตัวบ่งชี้จะเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบและดูพัฒนาการในแต่ละรอบ เนื่องจากตัวบ่งชี้ในรอบหนึ่ง รอบสอง และรอบสาม มีการเปลี่ยนตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตลอด จะไม่สามารถเปรียบเทียบหรือดูพัฒนาการได้

มิติที่ ๒ คือ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ เนื่องจากการกำหนดตัวบ่งชี้เพียงชุดเดียว อาจจะไม่เหมาะสมกับประเภทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เช่น สถาบันเก่ากับสถาบันที่เปิดใหม่ จะมีความได้เปรียบเสียเปรียบต่างกัน โรงเรียนในเมืองกับโรงเรียนในชนบท ไม่สามารถใช้เกณฑ์หรือไม้บรรทัดเดียวกันได้ เนื่องจากความพร้อมต่างกันมาก บางโรงเรียนได้งบประมาณมากกว่าโรงเรียนด้อยโอกาสรวมกันทั่วประเทศ หรือบางมหาวิทยาลัยได้รับการ

สนับสนุนจากรัฐเป็นพิเศษ ส่วนมาตรฐานที่ใช้วัดเป็นเพียงมาตรฐานขั้นต่ำเท่านั้น

มิติที่ ๓ คือ มาตรการส่งเสริม เกิดขึ้นจากสถานการณ์ของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทุกวัน ทุกเวลา ทุกนาที่ ดังนั้น ถ้าตัวบ่งชี้กำหนดไว้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ใน ๕ ปีของรอบสาม จะทำให้ช่วยสังคมได้ลำบาก ดังนั้น ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมจึงถูกกำหนดโดยสังคม ซึ่งสถานศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษา การอาชีวศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องทำหน้าที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ ป้องกัน ชี้นะ และแก้ปัญหาสังคม เช่น ปัญหาสุขภาพ ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ มลภาวะ แต่ละสถานศึกษาจะกำหนดมาตรการส่งเสริมในเรื่องใด หรือการเปิดประตูสู่อาเซียน จะต้องส่งเสริมเรื่องภาษาอังกฤษอย่างไร ยกตัวอย่างผมเคยไปโรงเรียนก็เคยเสนอและให้แนวคิดมา ลองมาส่งเสริมด้านภาษาอังกฤษ โดยทำงานๆ ในช่วงพักกลางวัน ตอนเที่ยงถึงบ่ายโมง วันละ ๑ ชั่วโมง ลองมาพูดภาษาอังกฤษทั้งโรงเรียน ทั้งนักเรียน ครู อาจารย์ นักการภารโรง แม่บ้าน วันละ ๑ ประโยค โดยครูภาษาอังกฤษมีหน้าที่คัดเลือกประโยคมา และเปิดเทปให้ฟังทุกวัน สถานศึกษาทางภาคใต้ บอกว่าขอเป็นภาษาบาฮาซาแทนภาษาอังกฤษ ซึ่งก็ทำได้ เพราะบาฮาซาก็เป็นภาษาในอาเซียน หรือจะเป็นภาษาจีน หรือญี่ปุ่น ก็ได้ หรือในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความมีวินัย การมีสัมมาคารวะ การนอบน้อม การยิ้ม เป็นต้น สามารถทำได้หมด ซึ่งมาตรการส่งเสริมจะต้องใช้เวลานานแค่ไหน ก็ขึ้นกับสภาพปัญหา ณ ขณะนั้น บางปัญหาแก้ไขให้สำเร็จได้ใน ๑ เทอม หรือบางปัญหาต้องใช้เวลา ๑ ปี หรือมากกว่านั้น ในกรณีของระดับอุดมศึกษา ที่จะประเมินสถาบันและคณะ ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการส่งเสริมเดียวกัน เพราะแต่ละคณะจะมีความจำเป็นและสถานการณ์ที่ต่างกัน

๓. เกณฑ์การประเมิน ๓ มิติของรอบสาม จะทำให้เกิดผลดี อย่างไร

ผอ.สมศ. : เนื่องจากตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของทั้ง ๓ รอบ ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบดูพัฒนาการได้ในภาพรวม เกณฑ์ประเมิน ๓ มิติ จะช่วยให้เห็นพัฒนาการต่อไปในรอบที่สี่ได้ แต่หากจะดูพัฒนาการจากรอบสองอาจจะสามารถเปรียบเทียบกันได้ ในลักษณะรายตัวบ่งชี้ เช่น งานวิจัย เป็นต้น

๔. อัตลักษณ์หมายถึงอะไร

ผอ.สมศ. : อัตลักษณ์ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่สืบเนื่องมาจากการประเมินในสองรอบที่ผ่านมา ที่กำหนดให้ไปตรวจสอบว่าสถานศึกษามีปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือไม่ ซึ่งในความเป็นจริงทุกสถานศึกษาจะต้องมีตั้งแต่ตอนก่อตั้งสถานศึกษา โดยในรอบสามจะไปประเมินผลลัพธ์ว่าเป็นไปตามสิ่งที่ได้กำหนดไว้ในปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือไม่ อย่างไรเช่น สถานศึกษากำหนดปรัชญาไว้ว่า “ความรู้คู่คุณธรรม” เมื่อ สมศ. ประเมินแล้วจะดูว่าบัณฑิตที่จบมาต้องมีความรู้ เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ หรือสถานศึกษาการอาชีวศึกษากำหนดไว้ว่า “อดทน มุ่งมั่น สู้งาน” แล้วผลที่เกิดขึ้น ถ้าตัวเด็กที่จบมาเป็นคนที่ทำงานอดทน ตั้งใจมุ่งมั่น และสู้งาน ก็ถือว่าบรรลุอัตลักษณ์ แต่ถ้าพบว่าเด็กที่จบมาไม่เป็นอย่างนั้น แสดงว่าไม่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ

๕. สถานศึกษาจะเตรียมข้อมูลเรื่องอัตลักษณ์อย่างไร

ผอ.สมศ. : สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อประเมินผลความเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา อาจจะเป็นการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาคมภายในสถานศึกษา หรือทำแบบสำรวจภายในว่ามีความเห็นอย่างไรกับผลลัพธ์หรือตัวเด็กที่จบ มีคุณลักษณะที่สะท้อนปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจที่กำหนด

หรือไม่ โดยจะต้องกำหนดเป็นระดับคะแนนของการยอมรับจากประชาคมด้วย ฉะนั้นผลที่เกิดจากการดำเนินการนี้จะทำให้สถานศึกษารู้จักมองตัวเอง รู้จักการสร้างผลผลิต กรณีระดับอุดมศึกษา สถาบันได้กำหนดปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจไว้แล้วในตอนแรกของการจัดตั้ง ในระดับคณะจะต้องกำหนดอัตลักษณ์ให้เหมือนกันกับสถาบัน กล่าวได้ว่า “หนึ่งสถานศึกษา หนึ่งอัตลักษณ์”

๖. สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีอัตลักษณ์หรือไม่

ผอ.สมศ. : สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีอัตลักษณ์ เพราะต้องได้กำหนดไว้เป็นปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจตั้งแต่ตอนจัดตั้ง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือ วชิราวุธวิทยาลัย ที่เน้นสร้างคนให้เป็นคน ผลที่สะท้อนออกมาที่ผู้เรียนคือ มีลักษณะบุคลิกภาพของความเป็นสุภาพบุรุษ

๗. อัตลักษณ์ กับ เอกลักษณ์ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ผอ.สมศ. : แตกต่างกัน เอกลักษณ์ คือ จุดเด่น จุดเน้น หรือความสำเร็จของสถาบัน เมื่อพูดเรื่องนี้จะหมายถึงสถาบันนี้ สำหรับในระดับอุดมศึกษา เอกลักษณ์ของสถาบัน กับคณะ จะเหมือนกันหรือต่างกัน หรือส่งผลถึงกันก็ได้ ยกตัวอย่าง เอกลักษณ์ของคณะ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ อักษรศาสตร์ แตกต่างกัน แต่เอกลักษณ์ในภาพรวมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเหมือนกัน หรือมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีเอกลักษณ์ในภาพรวมคือ ความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นคณะต่างๆ จะนำเอกลักษณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์ไปแยกย่อยเป็นเอกลักษณ์ในระดับคณะได้ เป็นต้น ทั้งเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ ถือเป็นตัวช่วยของการประเมินในรอบสามนี้ เพราะเป็นการสะท้อนจุดเด่น จุดเน้นของแต่ละหน่วยงาน แต่ละสถานศึกษา

๘. ในกรณีที่สังคมไม่มีปัญหาอะไร สถานศึกษาไม่กำหนดมาตรการส่งเสริมได้หรือไม่

ผอ.สมศ. : สมศ. ประเมินเพื่อพัฒนา ดังนั้น สถานศึกษาต้องสำรวจตนเองว่าจะทำอย่างไรให้พัฒนาดังนั้นสถานศึกษาก็ต้องกำหนดมาให้ได้ว่ากระตุ้นหรือพัฒนาในเรื่องใด

๙. ในเรื่องการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สมศ. ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างไร

ผอ.สมศ. : เรื่องการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้พัฒนามาแล้วในสองรอบที่ผ่านมา ซึ่งคณะศิลปกรรมศาสตร์จะได้เปรียบและสถาบันที่ไม่มีคณะศิลปกรรมจะมาร่วมในเรื่องนี้อย่างไร หรือในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมาร่วมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างไร ดังนั้น ในรอบสามจึงได้ปรับเรื่องศิลปวัฒนธรรมให้มาอยู่ในวิถีชีวิต คือ จะมีคำสำคัญอยู่ ๓ คำ ได้แก่ สะอาด สุขลักษณะ และสวยงาม หมายถึงสถานศึกษา อาคารเรียนมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะนั้น เช่น คณะวิทยาศาสตร์ไม่ควรทิ้งน้ำยาเคมีลงในท่อเดียวกัน ห้องอาหารมีความสะอาด เรื่องความสวยงาม เช่น ในอาคารสถานที่มีการประดับตกแต่งด้วยงานศิลปะ และนอกสถานที่มีการปลูกต้นไม้สวยงาม ตัวอย่างนี้ถ้า ท่านอธิการบดีประกาศว่านิตาสวยทุกตารางนิ้ว ในบัดดลนิตาก็สวยงามทั้งมหาวิทยาลัย หากสถานศึกษาทุกระดับทั่วประเทศดำเนินการพร้อมกันก็จะทำให้เกิดความสวยงามในทุกแห่ง แต่ความสวยงามไม่ใช่การทาสีใหม่

๑๐. ตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม เป็นตัวบ่งชี้ใหม่ จะทำให้สถานศึกษาหลายแห่งรู้สึกกังวล และไม่พร้อมรับการประเมินหรือไม่ อย่างไร

ผอ.สมศ. : สมศ. ได้ประกาศตัวบ่งชี้อย่างเป็นทางการไปเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา เกณฑ์รอบสามถือว่าชัดเจนมาก อาจจะมีเพียงบางตัวที่อาจมีข้อคำถาม ซึ่งไม่มีตัวบ่งชี้ใดเป็นตัวใหม่ ตัวบ่งชี้ในรอบสามยังคงเป็นเรื่องที่สถานศึกษาได้เคยดำเนินการอยู่แล้ว เช่น ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม แต่ที่ผ่านมายังไม่เป็นระบบชัดเจน ในการประเมินรอบสามจะทำให้การจัดระบบดีขึ้น ที่สำคัญในรอบสาม จำนวนตัวบ่งชี้ลดลงมาก เช่น ระดับอุดมศึกษา จาก ๔๘ ตัวบ่งชี้ เหลือ ๑๘ ตัวบ่งชี้ การอาชีวศึกษา จาก ๒๕ ตัวบ่งชี้ เหลือ ๑๘ ตัวบ่งชี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จาก ๖๐ ตัวบ่งชี้ เหลือ ๑๒ ตัวบ่งชี้ เช่น ในรอบสอง กำหนดเกณฑ์เรื่อง P-D-C-A ไว้เป็นขั้นๆ คือ ถ้ามีการวางแผน(Plan) ได้ ๑ คะแนน มีการปฏิบัติ(Do) ได้ ๑ คะแนน มีการประเมิน (Check) ได้ ๑ คะแนน มีการนำผลไปใช้ (Act) ได้ ๑ คะแนน และได้รับรางวัลได้ ๑ คะแนน แต่ในรอบสามจะรวม P-D-C-A ไปไว้รวมกันในข้อ ๑ ฉะนั้น แม้จะลดจำนวนตัวบ่งชี้ แต่ไม่ได้ลดมาตรฐานลง

๑๑. สถานศึกษาจะขอเลื่อนการประเมินออกไปในปีอื่น ๆ ได้หรือไม่ เพื่อให้มีระยะเวลามากขึ้นในการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมิน

ผอ.สมศ. : ผมเคยมีประสบการณ์ในการรับประเมินก่อนหรือหลัง เคยมีความรู้สึกได้เปรียบเสียเปรียบสถานศึกษาอื่นๆ เวลาจัดอันดับแล้วสถานศึกษาของเราจะอยู่กลุ่มไหน ก็ขอเรียนให้ทราบว่า สมศ. ยังไม่ได้จัดอันดับ แต่อย่างไรก็ตามการได้รับการประเมินก่อนก็มีข้อดี เพราะเมื่อประเมินเสร็จก่อนจะมีเวลาเตรียมพร้อมในพัฒนาและการเตรียมตัวในรอบต่อไป ทั้งนี้อาจจะมีบางตัวที่ใช้เวลา และจะต้องค่อยๆ พัฒนา ไม่สามารถทำได้ในทันทีทันใด เช่น เรื่องวิจัย ผลในปีนี้ก็กับปีหน้า ก็ไม่ได้ต่างกัน เพราะต้องใช้เวลา หรือเรื่องตำแหน่งทางวิชาการ จะไม่เห็นต่างในระยะเวลาไม่กี่เดือน เรื่องที่เป็นกังวล คือ การประกันภายในที่ระบุไว้ตามกฎหมายกระทรวง ในระดับอุดมศึกษาไม่น่าเป็นห่วง เพราะมีการดำเนินการมาต่อเนื่องแล้ว แต่ด้านการอาชีวศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนสถานศึกษามาก ซึ่งในข้อกฎหมายกำหนดไว้ว่าสถานศึกษาจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก ๑ ครั้งในทุก ๕ ปี ซึ่งถ้าไม่ดำเนินการตามนั้นก็ผิดกฎหมาย

๑๒. สถานศึกษาที่จะรับการประเมินในปีแรกจะรู้สึกว่าเสียเปรียบสถานศึกษาที่รับการประเมินปีหลัง ๆ เพราะมีเวลาเตรียมตัว ตรงนี้จะเกิดการลักลั่นกันหรือไม่

ผอ.สมศ. : ลองย้อนกลับไปดูประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินในปีแรกๆ ได้ผลประเมินดีมากกันมาก จริงๆ คนที่บอกว่าไม่พร้อม ก็คือคนที่พร้อม เพราะมีความใส่ใจ(concern) แต่มีรู้สึกกังวลและห่วงใย ซึ่งเป็นกลุ่มสถานศึกษาที่ สมศ. ไม่ห่วง แต่สถานศึกษาที่ไม่ออกมาพูด สมศ. จะเป็นห่วงมากกว่า

๑๓. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างไรให้มีความพร้อมรับการประเมินจาก สมศ.

ผอ.สมศ. : สถานศึกษาต้องทำให้การประกันคุณภาพเข้ามาอยู่ในวิถีชีวิต แล้วข้อมูลต้องเก็บต่อเนื่องตลอดเวลา จะสามารถพร้อมรับการประเมินจากได้ตลอดไม่ว่า สมศ. จะไปประเมินเมื่อไหร่ แต่หากจะถูกประเมินแล้วสถานศึกษาต้องลุกขึ้นมาทำการบ้านเพื่อรับการประเมิน ก็จะกลายเป็นภาระ ดังนั้น สถานศึกษาต้องเก็บหรือบันทึกข้อมูลในประจำ เป็นปัจจุบัน และสร้างให้เป็นความคุ้นเคย

๑๔. เกณฑ์การประเมินยังสามารถปรับเปลี่ยนได้อีกหรือไม่

ผอ.สมศ. : หลังจากที่ สมศ. ไปประเมินในเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๕๔ แล้วพบว่า มีเกณฑ์ที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ ไม่สะท้อนความเป็นจริง จะนำมาพิจารณาในบอร์ด สมศ. เพื่อปรับแก้ไขต่อไป

๑๕. เกณฑ์รอบสามจะช่วยลดขั้นตอนเรื่องเอกสาร และกระบวนการง่ายขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ผอ.สมศ. : ตรงนี้เป็นความผันและความประสงค์ของบอร์ดบริหาร สมศ. ที่ต้องการลดภาระและลดการทำงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการทำรายงานประเมินตนเองเพื่อรับการประเมินทั้งต้นสังกัด สมศ. ในระดับอุดมศึกษารวมไปถึง และ ก.พ.ร. ประเมิน ซึ่งต้องทำถึง ๓ เล่ม แต่รอบสามนี้จะทำเพียงเล่มเดียว จะประหยัดเวลา บุคลากร ที่สำคัญคือทรัพยากรโลก

๑๖. ในส่วนของผู้ปกครอง หรือชาวบ้าน ที่ต้องการตรวจสอบสถานศึกษาที่ผ่านประเมินจาก สมศ. สามารถพิจารณาได้ด้วยตนเองก่อนจะส่งลูกเข้าโรงเรียนได้หรือไม่ อย่างไร

ผอ.สมศ. : ปัจจุบันทั้งผู้ปกครองและนักเรียนเริ่มตรวจสอบผลการประเมินในการตัดสินใจเข้าเรียน ทั้งนี้ขอให้พิจารณาให้ถึงระดับตัวบ่งชี้ โดยเฉพาะในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ต้องดูอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วย มีการฟ้องเข้ามา เช่น นักศึกษาไปเรียนปริญญาโท ปริญญาเอก ในการจัดการศึกษานอกที่ตั้ง ประกาศรายชื่อคณาจารย์ใหญ่ๆ มากมาย แต่ในความเป็นจริงไม่เคยพบตัวอาจารย์ และตัวอาจารย์เองก็ทราบหรือไม่ว่า มีการกล่าวอ้างชื่ออาจารย์ อีกตัวบ่งชี้หนึ่งที่ต้องดู คือ ร้อยละของบัณฑิตที่สอบใบประกอบวิชาชีพได้ เนื่องจากทุกมหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยเฉพาะทางเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณแบบ มีการเปิดแข่งขันกัน คณะที่เป็นที่ต้องการของตลาดก็เปิดขึ้นมาโดยไม่คำนึงคุณภาพ

๑๗. ที่ผ่านมามีการวัดร้อยละของบัณฑิตที่สอบใบประกอบวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

ผอ.สมศ. : ยังไม่มี และจนถึงตอนนี้ก็ยังไม่ มี เพราะยังดำเนินการไปไม่ถึงระดับนั้น ซึ่งถือเป็นข้อมูลที่ดีมากสำหรับนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง จากที่เคยประสบมาของเด็กคนหนึ่งที่ต้องการเป็นเภสัชกร และสอบเข้าได้ เรียนจบ และได้รับพระราชทานปริญญาบัตรเป็นเภสัชศาสตรบัณฑิต แต่ไม่เคยเป็นเภสัชกร เพราะสอบใบประกอบวิชาชีพไม่ได้ ซึ่งตรงนี้สามารถสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันนั้นได้ด้วย

๑๘. อยากฝากอะไรถึงสถานศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มแรกที่จะได้รับการประเมินในปีแรก

ผอ.สมศ. : สถานศึกษาไม่ต้องกังวลเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบในการประเมินก่อนหรือหลัง เนื่องจาก สมศ. ยังไม่ได้จัดอันดับ(Ranging) ขณะเดียวกัน สมศ. ก็ตระหนักในเรื่องนี้ การประกาศให้ทราบเกณฑ์การประเมินในลักษณะนี้จะกระทบไปทุกรอบ ดังนั้นหลังจากนี้ สมศ. จะได้มีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ไว้ล่วงหน้า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น หากไปดูตัวบ่งชี้มีจำนวนลดลงมาก และเกณฑ์การประเมินเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum Standard)

ประมวลภาพรายการบ่ายนี้มีความคืบหน้า (๒๕ เมษายน ๒๕๕๔)

